

Fonamentació i guiatge

xerrem
XERREM
xerrem
XERREM
xerrem
XERREM
xerrem
XERREM

Quaderns de conversa

Descobrim el català

xerrem
XERREM
xerrem
XERREM
xerrem
XERREM
xerrem
XERREM

Quaderns de conversa

Estrenem el català

xerrem
XERREM
xerrem
XERREM
xerrem
XERREM
xerrem
XERREM

Quaderns de conversa

Millorem el català

xerrem
XERREM
xerrem
XERREM
xerrem
XERREM
xerrem
XERREM

Quaderns de conversa

Fonamentació i guiatge

XERREM

Quadern de conversa

Els volums *Xerrem. Quaderns de conversa* s'han editat gràcies a una campanya de micromecenatge TotSuma. Gràcies a tots els qui ho han fet possible..

1a edició: febrer de 2024

© dels textos: Jordi Esteban Calm

© de les il·lustracions: Miquel Esteban Poblador i Sergi Llorens Ochoa

© de les característiques d'aquesta edició: Editorial Fonoll

Assessorament lingüístic: Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana
i Núria Garcia Caldés

Disseny gràfic i maquetació: Adriana Martínez Vila-Abadal

Impressió: QP Print

Editat per:

Editorial Fonoll, SL

C/ Prat de la Riba, 128 · 25430 Juneda

www.editorialfonoll.cat

Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana

C/ Olzinelles, 118 baixos

08014 Barcelona

www.cal.cat

ISBN: 978-84-126977-9-7

Dipòsit legal: L 921-2023

Advertiment legal:

És rigorosament prohibida, sense l'autorització dels titulars del *copyright*, la reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment, inclosos la reprografia i el tractament informàtic.

Índex

Xerrem. Quaderns de conversa: un antecedent sòlid amb un futur

<i>prometedor</i>	5
Instruccions d'ús	6
Quadre compendi de la conversa	10
Els grups	11
El guiatge	13
Jocs per parlar	18
Enllaços a jocs per a grups inicials	20

Guies de conversa

Xerrem. Quadern de conversa 1 • Descobrim el català	23
Xerrem. Quadern de conversa 2 • Estrenem el català	61
Xerrem. Quadern de conversa 3 • Millorem el català	123

XERREM • QUADERNS DE CONVERSA

Un antecedent sòlid amb un futur prometedor

Els *Quaderns de conversa* són l'eclosió d'un treball intens que ha dut i continua duent a terme la Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana (CAL) amb la voluntat de respondre a l'interès de tantíssimes persones per comprendre i expressar-se en català, i fer-ho mitjançant la conversa col·loquial amb catalanoparlants.

En l'actualitat i des de fa molts anys, la CAL destina recursos personals i materials a crear i consolidar espais socials de col·loquialitat catalana en àmbits ben diversos i fent atenció a tres perfils de necessitat: descobrir el català, estrenar-s'hi i millorar-lo. És el projecte Xerrem Junts, que es pot conèixer amb profunditat al web de l'entitat (www.cal.cat).

La situació actual de subordinació que pateix la nostra llengua i la insistència dels experts en la necessitat peremptòria de mantenir, reforçar o crear espais d'immersió catalana han portat la CAL i a mi mateix a elaborar aquesta proposta que s'anomena *Xerrem. Quaderns de conversa*, que beu de l'expertesa de promotors, gestors i voluntaris del projecte Xerrem Junts, pretén donar un caire d'aplicació generalitzable i emmotllable a àmbits i entorns diversos i ofereix el doble format presencial/virtual.

La CAL es posa a disposició d'institucions, associacions, entitats i de tot aquell qui maldi per fer créixer la llengua, la cohesió social i l'estima de país per mitjà de la conversa col·loquial entre iguals, i els ofereix informació i assessorament, formació i, si escau, l'establiment d'acords de col·laboració en el marc del Pla de voluntariat de l'entitat.

Com a membre de Junta de la CAL i convençut que la iniciativa pot ser d'utilitat per fomentar l'apropiació i l'ús de la nostra llengua animo a agents que la promouen i a persones amb voluntat de servei a estendre i consolidar, mitjançant la conversa, espais de convivència i participació ciutadana en català.

Jordi Esteban

Autor i director del projecte Xerrem

Instruccions d'ús

Què són els quaderns?

- Són un conjunt de materials que pretenen donar suport a col·lectius que fomenten el català i volen crear i consolidar espais de col·loquialitat per a persones que vulguin iniciar-se en la parla de la llengua.

Per què aquests espais de conversa col·loquial?

- Les enquestes sobre usos lingüístics mostren en l'actualitat un índex baix d'interlocucions en català i cal revertir la tendència amb diferents mesures, entre les quals és de vital importància l'atenció a persones que no tenen el català com a primera llengua i que encara no poden fer-lo servir.
- Hi ha molta gent no-catalanoparlant que expressa el desig d'acostar-se a la nostra llengua per introduir-se en entorns catalans i no té a l'abast recursos formatius o, si els té i hi accedeix, necessita complementar-los en espais on practicar-la amb naturalitat.
- Al nostre país, cada cop més, als espais de col·loquialitat social hi predomina amb escreix el castellà: patis d'escola, centres socials, bars, sales d'espera... Molts nous parlants es troben amb traves quan cerquen situacions de conversa en català, a més de l'experiència decebedora del canvi sovintejat de llengua dels catalanoparlants. Cal un esforç de creació de punts de trobada i comunicació en català.
- Hi ha moltíssimes entitats, organismes públics i col·lectius amatents a fomentar l'ús del català que rebran amb satisfacció unes eines que els ho faciliten i que podran incorporar a les pròpies iniciatives.
- Hi ha centenars, sinó milers, de persones amb disposició de destinar temps i esforços a col·laborar amb qui té interès per la nostra llengua.
- Hi ha experiència en creació i manteniment de grups de conversa. En són una mostra les diverses escoles d'adults que han aplicat els Cercles de Conversa, el mètode ORALPHA d'alfabetització i comunicació oral en català. Les làmines i la guia didàctica «Viure a Catalunya» de la Secretaria de Política Lingüística són un magnífic suport que il·lustra i acompanya els nous parlants; actualment, la mateixa Secretaria ofereix els Fils de Conversa, un recurs magnífic per parlar de manera informal. I encara cal considerar el projecte de creació d'espais de conversa, Xerrem Junts, de la Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana. De fet, el material *Xerrem. Quaderns de conversa* beu d'aquesta deu de quinze anys de pràctiques i de recull d'experiència.

Què té de particular la conversa col·loquial?

- Hi ha dues modalitats bàsiques de conversa, la funcional i la de relació. La primera se centra més aviat en objectius a assolir (adquisició o lliurament de productes, serveis o informació, intercanvi d'idees per prendre decisions, etc.) i la segona inicia o estableix relacions interpersonals momentànies o duradores.
- En la primera modalitat és possible i fàcil deixar de banda qui som i atendre de manera prou exclusiva al motiu del diàleg. En la conversa de relació, en canvi, s'hi fa palès el que som perquè hi compartim sentiment, coneixement, record, expertesa i opinió, és a dir, posem en comú la nostra humanitat.¹
- Per això, perquè la conversa col·loquial és més dir-nos que dir, és tan fonamental per a l'apropiació d'una llengua haver-la practicat, de manera duradora o intensiva, en diferents espais de col·loquialitat.²

De què es parla a les converses?

- En primer lloc cal indicar de què no convé parlar, en aquest context. No hi han d'aparèixer qüestions que comportin intromissió en la vida dels conversadors, ni tampoc s'hi ha d'afavorir el desenvolupament de temes sobre posicionaments religiosos, polítics o ideològics. Als grups no s'hi fa «teràpia» ni s'hi promouen debats.
- La vida quotidiana n'és el marc. S'hi parla d'allò que ens concerneix: som persones individuals amb costums i usos propis, membres de grups humans, components de la natura, gent amb múltiples necessitats i alhora afeccionada a uns o altres recursos d'oci, cultura, etc.

I els destinataris, qui són?

- Primers i essencials: **persones amb voluntat d'acostar-se al català** des de qualsevol situació inicial de desconeixement o domini oral. Són beneficiaris del projecte. Necessiten un suport que els serveixi de base per seguir les trobades de conversa.

1 Per això ens comuniquem mitjançant expressivitat, descripció, narració, instrucció i argumentació, els tipus textuais que presenta l'obra *Tipotext, una tipologia de textos de no-ficció, destinada a l'ensenyament del català*. (<https://llengua.gencat.cat/web/.content/documents/aprendre/arxius/tipotext.pdf>)

2 A la tesi *Voluntat de comunicar-se en una segona llengua: la presa de decisions individual en un context social* es mostren els factors bàsics que incideixen en l'apropiació i ús d'una llengua: el lingüístic, el psicològic i el social. (<https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=3109727>)

- Segons i necessaris: **persones voluntàries disposades a conduir grups**. Són realitzadores d'espais de col·loquialitat. Necessiten copsar el sentit de la tasca i disposar de recursos per dur-la a terme.
- Tercers i operatius: **entitats, col·lectius i organismes que impulsin espais duradors de conversa** col·loquial i ho vulguin fer de manera autònoma a partir del material i les orientacions dels *Xerrem. Quaderns de conversa*, o bé cooperant amb les entitats que ja duen a terme aquesta activitat. Són promotors del projecte. Necessiten copsar el sentit de la proposta, els fonaments que l'avalen i la viabilitat de la posada en pràctica.

Com són els quaderns?

- El volum 0 s'adreça a entitats, col·lectius i organismes que impulsen espais duradors de conversa col·loquial i també als guies de conversa. Conté els elements de justificació, creació i guiatge.
- Els altres tres es corresponen amb tres perfils existents entre els nous parlants de català: el del desconeixement, el de la comprensió bàsica sense capacitat de generar conversa i el de la capacitat comunicativa amb mancances de bagatge i fluïdesa. Estan destinats als guies i als usuaris per ser utilitzats en el transcurs de les trobades i entre sessions.

Què caracteritza cada quadern?

- El volum 0 pretén situar en el context del projecte els grups de conversa i sobretot les entitats promotores i els voluntaris, professionals o no, que es plantegen fer de guies.
- El volum 1 té per objectiu descobrir el català a qui no el coneix. El nou parlant pot avançar en comprensió i es veu progressivament capaç de respondre a qüestions simples amb respostes també força breus i usuals.
- El volum 2 pretén que els participants «s'engeguin» en català amb el suport del guia o de la guia, que els proposa qüestions poc complexes i els serveix constantment de model.
- El volum 3 cerca estimular els nous parlants perquè enraonin força. Els guies proposen temes-motor de conversa i col·laboren per aportar genuïnitat, riquesa lèxica, correcció, millora sintàctica, etc.

Els quaderns fan possible l'alternativa grup presencial / grup virtual?

- Sí. El disseny de les pàgines de conversa permet traspasar fàcilment a format digital les imatges que les encapçalen, cosa que fa possible constituir grups virtuals a partir del material.
- El canvi de format ajuda també a introduir una nova prestació tant als grups presencials com als virtuals: la d'enviar diapositives als mòbils dels participants, acompanyades, si es vol, d'arxius de veu que les facin vives. Unes trameses que poden ser prèvies a les sessions per preparar-les, o posteriors, per repassar. Connecteu amb la CAL per accedir als materials.

Són quaderns per a ús individual?

- Els quaderns són principalment eines d'ús destinades al grup. És en el marc de les sessions que cobren sentit per als guies, que hi disposen d'elements rellevants per conduir-les, i per als participants, que se situen i els serveixen de base per parlar. Tenir-hi accés durant les sessions és absolutament necessari.
- L'ús individual dels quaderns més enllà de les sessions sempre serà útil i rendible pel que fa a l'aprenentatge, ja que es convertiran en llocs de referència de l'activitat i cada usuari podrà prendre-hi les notes que consideri. El quadern a casa, juntament amb les trameses via mòbil fetes pels guies, serà sens dubte un recurs important i motivador per a qui vulgui practicar el català.

Què pot fer una entitat o col·lectiu amb els quaderns?

- Crear espais de comunicació d'estil propi, congruent amb els objectius i les activitats que singularitzen l'entitat.
- Complementar les pròpies activitats.
- Disposar-ne de manera general i tenir-los com a font de consulta.

Descobrim el català

XERREM

Quaderns de conversa

Els volums *Xerrem. Quaderns de conversa* s'han editat gràcies a una campanya de micromecenatge TotSuma. Gràcies a tots els qui ho han fet possible.

Aquest volum ha comptat amb la col·laboració
de Mercè Esteban Comas i Martí Sugranyes Pérez

1a edició: febrer de 2024

© dels textos: Jordi Esteban Calm

© de les il·lustracions: Miquel Esteban Poblador i Sergi Llorens Ochoa

© de les làmines *Viure a Catalunya*: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Secretaria de Política Lingüística. Il·lustració i disseny: Marta Pau, p. 20, 23, 24, 25, 28, 46, 50, 66, 76

© de les fotografies: Laura Castro Solà, p.33 i Freepik.com, Pexels.com, Pixabay.com, Pxfuel.com

© de les característiques d'aquesta edició: Editorial Fonoll

Assessorament lingüístic: Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana
i Núria Garcia Caldés

Disseny gràfic i maquetació: Adriana Martínez Vila-Abadal

Impressió: QP Print

Editat per:

Editorial Fonoll, SL

C/ Prat de la Riba, 128 · 25430 Juneda

www.editorialfonoll.cat

Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana

C/ Olzinelles, 118 baixos

08014 Barcelona

www.cal.cat

ISBN: 978-84-127843-0-5

Dipòsit legal: L 77-2024

Advertiment legal:

És rigorosament prohibida, sense l'autorització dels titulars del copyright, la reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment, inclosos la reprografia i el tractament informàtic.

Índex

<i>Descobrim el català</i>	5
<i>Benvinguda</i>	7
<i>Unitats de conversa</i>	9
1. Hola! Adeu! Gràcies! Perdó!	11
Quan ens trobem ens saludem, ens desitgem bon dia o bona nit, agraïm, ens disculpem, ens acomiadem...	
2. Com estàs?	15
Tenim sensacions de calor, fred, son, gana i set. Cada dia ens alegrem o entristim per això o per allò.	
3. Com són?	19
No vivim sols: tractem amb familiars i amb gent propera que és de tota mena i condició.	
4. Casa meva, casa teva	23
Ens cal tenir una casa per viure, preservar la intimitat, envoltar-nos dels qui estimen i tenir cura del que necessitem.	
5. Que bonic!	27
Ens agrada guarnir la casa, anar ben vestits, contemplar obres d'art, extasiar-nos davant la natura...	
6. Quin goig que fas!	31
La cultura, la llibertat i el pudor són tres elements que ens porten a triar la manera personal de vestir.	
7. Quants n'hi ha?	35
Constantment tenim la necessitat de fer recompte d'allò que és al nostre abast.	
8. Quin número tens?	39
Identifiquem amb noms i també amb números: identificació personal, telèfon, pàgines d'un llibre...	

9. On és?	39
Necessitem situar-nos i situar en l'espai coses i persones que ens envolten.	
10. On està situat?	47
Necessitem fer indicacions precises per localitzar objectes.	
11. On va?	51
Les coses es mouen i nosaltres també. Ho hem de saber explicar.	
12. Què ens agrada fer?	55
Som irrepetibles i tenim gustos. Triem allò que ens agrada.	
13. Què fem avui?	59
Dia rere dia treballem, descansem, ens alimentem, xerrem, comprem, llegim...	
14. Quin dia és avui?	63
La memòria ens porta a parlar del passat, l'atenció del present, i la imaginació, del futur.	
15. Com passa el temps!	67
Els mesos, les estacions i els anys sempre són presents a les nostres converses.	
16. Què mengem?	71
Menjar és una necessitat i un plaer, i fer-ho plegats a taula, a més, un costum que ens agermana.	
17. On ho comprem?	75
Necessitem adquirir coses indispensables per menjar o vestir, i coses o serveis que ens ajuden a viure dignament.	
18. Cuinem?	79
Fer el dinar o el sopar és una tasca de cada dia. Som creatius i fem receptes noves i gustoses.	
19. Tenim cos	83
Som cos amb sentits, necessitats, plaers i dolors de per vida.	
20. Cuida't	87
Mirem de conservar la salut i tenim cura de superar la malaltia.	

Benvinguda

Et donem la benvinguda a aquest quadern, Descobrir el català, pensat per a tu, que vols entendre qui parla català i respondre-hi de manera senzilla. També serà força útil a les persones que estan disposades a fer-te costat de manera continuada. A les trobades en grup, les imatges i textos de les pàgines us serviran d'escenari per comunicar-vos de manera directa i intercultural: intercanviaràs amb els altres coneixement i expertesa, i convertireu els grups en colles que esperen retrobar-se sovint per gaudir de l'entesa en català.

A més de les paraules, a les trobades de grup hi seran protagonistes força imatges, gestos, jocs, memoritzacions, sortides, objectes per mostrar... El quadern vol servir-te de recorregut temàtic, expressiu i centrat en les necessitats més bàsiques a l'hora d'iniciar-te en la nostra llengua. És, sobretot, un rebost de propostes per començar a parlar català, conèixer Catalunya i accomplir les condicions per saber-t'hi inclòs: ser mirat als ulls, ser anomenat pel nom i saber que el grup t'espera. Segur que serà una bona experiència.

Hola! Adeu! Gràcies! Perdó!

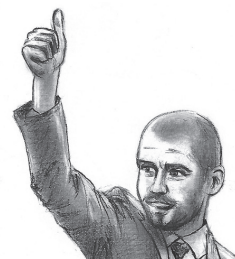
Quan ens trobem ens saludem, desitgem bon dia o bona nit, agraïm, ens disculpem, ens acomiadem...

Hola!

Adeu!

Gràcies!

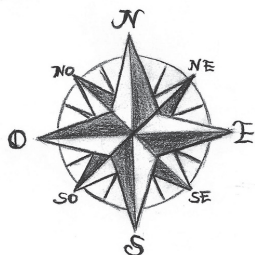
Bon dia!

Bona nit!

Perdó!

Jo soc del nord,
tu ets del sud,
ella de l'est,
ell de l'oest.
Bona salut
i bona sort.

1.1 Em dic...

En parlem?

- Hola, com et dius?
- Hola, jo em dic Dalila.

- I tu, com et dius?
- Hola, jo soc en Samuel.

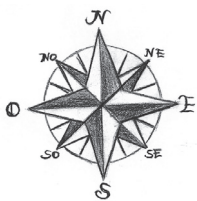
- Benvinguts, Dalila i Samuel.
- Gràcies.

✓ **Hola. Com et dius? Em dic... Jo soc... Benvingut. Benvinguda. Gràcies.**

Som-hi! Puc saludar la gent amb qui em trobo i dir-los: *Bon dia!*

1.2 D'on som?

En parlem?

- Hola, Dalila. D'on ets, tu?
- Hola, jo soc del Senegal.

- I tu, Samuel, d'on ets?
- Hola, jo soc de Síria.

✓ **Nord, Sud, Est, Oest.**

Som-hi! Quan em demanin que em presenti diré el meu nom i el lloc on he nascut: *Hola, jo soc la Dalila i soc del Senegal.*

1.3 Què ens diem?

Hola!

Adeu!

Gràcies!

Bon dia!

Bona nit!

Perdó!

En parlem?

—Hola, Dalila. Bon dia!

—Hola, Samuel. Bon dia!

—Adeu, Fàtima. Bona nit!

—Adeu, Aaron. Bona nit.

✓ **Hola. Adeu. Bon dia. Bona nit. Gràcies. Perdó.**

Som-hi! Puc saludar la gent amb qui em trobo i dir-los: *Hola! Bon dia.* O dir adeu a la gent quan me'n vaig: *Adeu, bon dia.*

1.4 Som d'un lloc

Jo soc del nord,
tu ets del sud,
ella de l'est,
ell de l'oest.
Bona salut
i bona sort.

En parlem?

—Jo soc del nord del Marroc.

—Jo soc del sud de Romania.

—Jo soc de l'est de Bulgària.

—Jo soc de l'oest del Camerun.

✓ **Jo soc, tu ets, ell/ella és, nosaltres som, vosaltres sou, ells/elles són**

Som-hi! Aprendre-ho de memòria i declamar-ho entre els meus familiars i amics.

1.5 Juguem

En parlem?

—Hola, amics. Bon dia!
—Hola, Fàtima. Bon dia!

—Adeu, Dalila. Gràcies per tot.
—De res, Samuel.

✓ —Hola. Com estàs? —Molt bé, gràcies.

Som-hi! Dir aquestes expressions quan em trobi amb gent al carrer, a la feina, amb veïns, amb amics...

1.6 Primera trobada

—Hola!
—Com et dius?

—Hola!
—Em dic...

—D'on ets?
—On vius?
—Adeu.

—Soc de...
—Visc a...
—Adeu.

En parlem?

—Hola. Bon dia.
Com et dius?
—Hola. Bon dia.
Em dic Andreu.
—Jo soc la Berta.
Com estàs?
—Molt bé. Gràcies.

✓ —Adeu, fins aviat!

Som-hi! Saludar la gent amb un *Bon dia!* i amb un *Com estàs?* Dir *Adeu* i *Fins aviat*.

Estrenem el català

XERREM

Quaderns de conversa

Els volums *Xerrem. Quaderns de conversa* s'han editat gràcies a una campanya de micromecenatge TotSuma. Gràcies a tots els qui ho han fet possible.

Aquest volum ha comptat amb la col·laboració
de Betlem Vegara Gálvez i Rosa Ruiz Alegret

1a edició: febrer de 2024

© dels textos: Jordi Esteban Calm

© de les il·lustracions: Miquel Esteban Poblador i Sergi Llorens Ochoa

© de les fotografies: Freepik.com, Pexels.com, Pixabay.com, Pxfuel.com

© de les característiques d'aquesta edició: Editorial Fonoll

Assessorament lingüístic: Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana
i Núria Garcia Caldés

Disseny gràfic i maquetació: Adriana Martínez Vila-Abadal

Impressió: QP Print

Editat per:

Editorial Fonoll, SL

C/ Prat de la Riba, 128 · 25430 Juneda

www.editorialfonoll.cat

Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana

C/ Olzinelles, 118 baixos

08014 Barcelona

www.cal.cat

ISBN: 978-84-127843-1-2

Dipòsit legal: L 78-2024

Advertiment legal:

És rigorosament prohibida, sense l'autorització dels titulars del *copyright*, la reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment, inclosos la reprografia i el tractament informàtic.

Índex

<i>Estrenem el català</i>	7
<i>Benvinguda</i>	9
<i>Unitats de conversa</i>	11

1. Hola, bon dia!

13

Són múltiples les ocasions que tenim al llarg del dia i la setmana per saludar gent coneguda, preguntar com li va tot i conèixer gent nova. En aquesta estona ho recordem i proposem diverses maneres de fer-ho.

2. Com estàs?

18

El cos ens forneix de sensacions i l'esperit, d'estats d'ànims. Ho comentem amb la família o amb els amics de manera que sovint encetem les converses amb un *Com estàs?*

3. Com som?

23

Parlem sovint de les persones que són en el nostre radi d'acció i relació; per descriure com som uns i altres necessitem fer referència a detalls personals i donar-los en català.

4. I la família?

28

La família ens ocupa bona part de la vida perquè recordem sovint el nostre passat i el dels qui ens van precedir, perquè vivim el present amb els qui estimem, i perquè llaurem cada dia el futur dels qui ens segueixen.

5. Explica'ns com és

33

La vida moderna ens posa en contacte amb milers de productes de tota mena i amb varietat de volums, formes, composicions, colors, etc. Poder-nos-hi referir amb detall és una necessitat.

6. De quin color el vols?

38

No vivim en blanc i negre, sinó en color. Gaudim d'infinits matisos

en vestir-nos, dins de casa, al carrer, al mercat, al parc, al museu, a la muntanya, al mar... I tenim gust per combinar-los, si depèn de nosaltres.

7. Què ens posem avui?.....43

La roba ens cobreix, ens abriga, ens defineix i ens fa lluir, si ens hi esmercem. Demana dedicació i ens ocupa espai i temps. I, a més, és font inesgotable de converses i comentaris.

8. Veniu a casa meva.....48

Ens cal tenir una casa per viure, preservar la intimitat, envoltar-nos dels qui estimem i tenir cura del que necessitem. Sovint hi fem referència perquè és el lloc on passem més temps de la nostra vida.

9. Avui hem fet de tot.....53

El present se'ns escapa a cada moment perquè es converteix de seguida en passat, en record. Però no ho fa del tot perquè no el copsem com un instant, sinó com un espai més ampli: avui, aquesta setmana, aquest any i la vida.

10. Abans i ara.....58

Cada cop sembla que les coses, els usos i els costums canviïn més de pressa. Per això sovint establim comparacions entre un passat que no tornarà i un present que de vegades sembla millor i de vegades no tant.

11. Com passa el temps!.....63

Entre els records del passat que activem, l'atenció al present que ens ocupa i els projectes de futur que imaginem, anem passant els anys mirant ençà i enllà de l'avui i, sobretot, parlant-ne.

12. Guaita què va passar!.....68

De menuts, gaudíem dels contes i les històries que ens explicaven els grans. De grans, gaudim explicant-ne a parents i amics. Reviure passats és, a totes les edats, un afer plenament humà.

13. El meu barri. El meu poble.....73

Abans que el boom immobiliari vertical no ho acapari tot, encara queden pobles i barris on es pot experimentar el veïnatge al carrer, a les botigues, al parc, al mercat i a l'escola. Llocs on fer història en petit, de proximitat.

14. Els animals i nosaltres..... 78

Parlem sovint dels animals, d'uns éssers tan vius com nosaltres, que es mouen com nosaltres i amb qui tenim tractes ben diversos com ara tenir-los de mascota, servir-nos-en d'aliment o intentar exterminar-los.

15. Com un jardí..... 83

Viure prop o enmig de la natura vegetal és per a molts de nosaltres un luxe, embolcallats com estem de ciment, ferro, vidre i plàstic. Obrim la finestra i deixem-hi entrar les aromes de plantes i arbres! Si més no, la finestra de la conversa.

16. La natura és vida..... 88

Moure's per la natura i gaudir-ne és un plaer que hauria de ser usual per a gent que viu en entorns urbans. S'hi poden fer sortides costoses econòmicament i d'altres que són ben a l'abast de tothom. Parlem-ne.

17. L'hort, la granja i el rebost..... 93

La gran majoria comprem aliments i només alguns de nosaltres els produïm. Uns i altres fem tries pensant en la salut i també en el gust. I en parlem sovint. Som-hi.

18. Què fem per dinar?..... 98

Qui no pot anomenar, de la família, una àvia, un pare, una germana o una tia que hi té la mà trencada, en això de fer menjars? Amb ingredients i una mica d'imaginació tothom pot preparar un plat ben plaent a la vista i al gust.

19. De cap a peus..... 103

Des que vam néixer ens correspon tenir cura del cos per mantenir-lo en forma, tenir salut i embellir-lo fins i tot si s'envelleix. I sovint en parlem amb els parents, els amics, els companys, els veïns...

20. Què et fa mal?..... 108

La cura de la nostra salut és una ciència que va començar amb els primers humans. Som fràgils i vulnerables i ens hem de cuidar. La medicina és el recull d'infinites experteses que ens ajuden a mantenir-nos vius quan flaquegem.

21. Les nostres aficions..... 113

A més de treballar, els humans podem fer moltíssimes coses que ens plauen. Cadascú de nosaltres té tirada cap a unes activitats o cap a unes altres i s'hi afecciona quan les practica sovint.

22. Com m'agradaria..... 118

Vet aquí un fet plenament humà: somiar de fer allò que ens agradaria molt i que potser no s'aconsegueix si no és amb molta sort o amb esforç. Trepitgem terra ferma i, alhora, alcem els ulls cap a estels llunyans.

23. Què m'aconselles?..... 123

Ningú no neix expert i contínuament ens cal trobar maneres de resoldre petits o grans entrebancs que la vida quotidiana ens planteja. Hem pensat mai quants consells donem o rebem al llarg del dia?

24. Vigila!..... 128

Algú podria assegurar que estem envoltats de perills, tant si som a casa com si ens movem pel carrer o gaudim de la natura. És cert, en tenim experiència i sovint és un tema que surt a les converses.

ESTRENEM EL CATALÀ

Amb motiu del projecte de voluntariat Xerrem Junts, de grups de conversa en català, la Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana (CAL) ha pogut constatar en els darrers anys que arreu de Catalunya hi ha moltes persones adultes amb llengües familiars diferents del català que voldrien adoptar-lo en els usos socials; tant són alumnes de cursos reglats com persones que no hi tenen accés per múltiples motius. Per això ha creat espais socials de comunicació en català en els quals gent catalano-parlant es troba setmana rere setmana amb persones que es volen fer seu l'idioma. La convivència entre iguals, l'aprenentatge natural i la inclusió social que s'hi duen a terme són factors que generen autoconfiança i voluntat d'ús de la nostra llengua.

Els quatre quaderns *Xerrem. Quaderns de conversa*: 0. *Fonamentació i guiatge*, 1. *Descobrim el català*, 2. *Estrenem el català*, 3. *Millorem el català* sorgeixen de l'experiència de més de 15 anys del projecte Xerrem Junts. La voluntat dels quaderns és dotar de recursos tothom qui vulgui crear espais amb aquest tarannà de conversa no formal. Aquest volum, *Xerrem. Quaderns de conversa 2. Estrenem el català*, s'adreça a persones que, tot i entendre gent que parla català, encara no es veuen amb cor de mantenir-hi una conversa que vagi més enllà de rutines bàsiques de contacte o d'expressions molt usals.

Per poder treure el màxim profit a les sessions, els guies trobaran en el volum zero de la sèrie, *Quaderns de conversa. Fonamentació i guiatge*, orientacions metodològiques per conduir-les amb èxit, i suggeriments per a cadascuna de les activitats que es proposen en les unitats del quadern. En aquest perfil d'arrencada en l'ús oral del català convé conèixer estratègies i possibles recursos comunicatius que ens ajudaran a acompanyar els nous parlants amb empatia i eficàcia.

Xerrem. Quaderns de conversa, II. Estrenem el català és un rebost de suggeriments i no tant un programa per seguir fil per randa. Els resultats que de ben segur obtindran els conductors dels grups durant les sessions són tres: que els assistents parlin força, que avancin en coneixement del

Benvinguda

Et donem la benvinguda al grup de conversa i et convidem a xerrar amb nosaltres cada setmana de coses de la vida de cada dia, de gustos, preferències, costums, aficions, records... Estem segurs que aniràs adquirint seguretat perquè veuràs que pots comentar moltes coses en català, i trobaràs persones amb coneixements i experiències interessants.

Esperem que ens comuniquis també allò que coneixes i valores. En les trobades ens parlem amb franquesa i llibertat, tot respectant la intimitat de cadascú.

Qui condueix les sessions et servirà de model a l'hora de parlar i t'ajudarà a dir correctament allò que no t'acabi de sortir. Sigues constant i arribaràs ben aviat a parlar català sense dificultat. El material d'aquest manual et servirà de suport. Serà, no en dubtis pas, una experiència inoblidable.

Són múltiples les ocasions que tenim al llarg del dia i la setmana per saludar gent coneguda, preguntar com li va tot i conèixer gent nova. En aquesta estona ho recordem i proposem diverses maneres de fer-ho.

1.1 Hola, bon dia

— Em dic Samuel
Visc a Cornellà

—Jo em dic Sara
Visc a Sabadell

— Bon dia, Martina. Com va, això? —Molt bé. I tu, Manel, com estàs?

1.2 Recordem...

Hola. Bon dia.
Hola. Bona nit.
Hola. Com anem?
Hola. Com va la vida?
Hola. Com estàs?

Adeu. Fins demà.
A reveure!
Adeu. Fins aviat
Fins a una altra!
Adeu. Ja ens veurem.

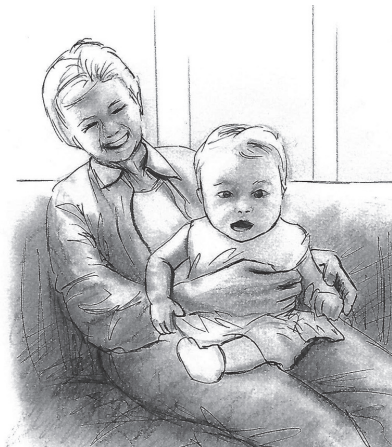
Gràcies
Moltes gràcies
Mercès
Agraït — Agraïda

Perdó.
Disculpa.
Em sap greu.
Ho lamento.

1.3 On vas néixer?

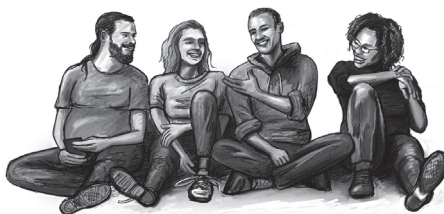

Hi he tornat...

cada any
només un cop
dues o tres vegades
sovint
per Nadal i a l'estiu

—Jo vaig néixer en un poble de Galícia que es diu Paradela.

1.4 Per què soc aquí?

Vull parlar català amb les amistats
Vull poder intervenir en català a la feina
Tinc fills i nets que el parlen
Vull tenir més oportunitats de feina
Estic estudiant català i vull fer-ne pràctica
Soc en un país que parla català

Vull... Tinc... Estic... Soc...

1.5 Som i parlem

Som **irrepetibles** i **diferents**

i parlem de gustos, preferències, costums, aficions...

Som **observadors** i **observadores**

i parlem de paisatges, pobles, gent, ambients...

Tenim **bona memòria**

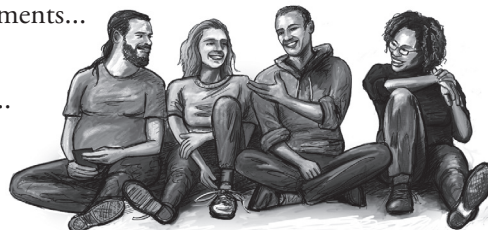
i parlem de records, històries, pel·lícules, aventures...

Som **experts** i **expertes**

i parlem de bones maneres de fer, de comportaments...

Som **intel·ligents**

i parlem de pensaments, opinions, valoracions...

1.6 a Quin dels tres?

1. Qui arriba?

- A. En Joan, que diu Hola!
- B. En Jaume, que diu Fins demà!
- C. En Jordi, que diu Passi-ho bé!

2. Qui demana perdó?

- A. En Carles, que diu D'acord!
- B. La Teresa, que diu Com estàs?
- C. La Berta, que diu Ho sento!

3. Qui se'n va?

- A. La Joana, que diu Com va això?
- B. La Sara, que diu Fins demà!
- C. La Judit, que diu T'espero

4. Qui dona les gràcies?

- A. El Pep, que diu De res!
- B. La Carme, que diu Mercès!
- C. La Dora, que diu No vull

.....

.....

.....

.....

1.6 b Quin dels tres?

5. A qui diràs Bon dia!?

- A. Al Joan, que esmorza
- B. A la Teresa, que sopa
- C. A la Fina, que berena

6. Qui pregunta?

- A. La Natàlia, que diu Com estàs?
- B. La Montserrat, que diu Fantàstic!
- C. En Josep, que diu Jo també!

7. A qui diràs Bona nit!?

- A. A la Lara, que es lleva
- B. Al Ramon, que dina
- C. A la Clara, que es posa el pijama

8. Qui contesta?

- A. En Màrius, que diu Bravo!
- B. En Rafel, que diu No ho sé
- C. La Mariona, que diu Quina hora és?

1.7 Sí — No — Ni sí, ni no

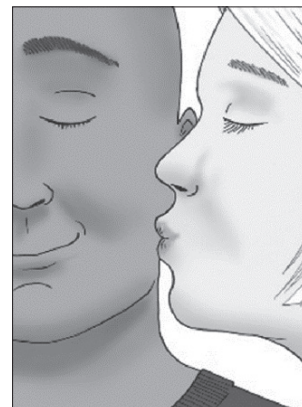
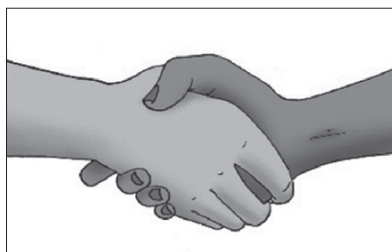
Comentaris positius: Encertada! — Bona vista! — Correcte! — D'acord!
— Entesos! — Exacte! — I tant! — Sí, sí. És clar — Perfecte! — Magnífic!
— Molt bé! — Ni més ni menys! — Sí senyor. Sí senyora — Ho has
endevinat — Tens raó — Conforme! — Per descomptat — Evidentment

Comentaris negatius: No — Ah, no! — No l'has encertada — No és això —
No és veritat! — Fals! — Apa! Què dius? — Fred! Molt fred! — T'equivoques!

Dubte: No sé, no sé... — Vols dir? — Ho dubto — Potser sí — No n'estic segur

1.8 Coses d'aquí i d'allà

1.9 Què diuen?

—Gràcies, bonica! —Adeu, companys. Fins demà. —Oh! Disculpi...

.....

.....

.....

.....

.....

Millorem el català

XERREM

Quaderns de conversa

Els volums *Xerrem. Quaderns de conversa* s'han editat gràcies a una campanya de micro-mecenatge TotSuma. Gràcies a tots els qui ho han fet possible.

1a edició: febrer de 2024

© dels textos: Jordi Esteban Calm

© de les il·lustracions: Miquel Esteban Poblador

© de les característiques d'aquesta edició: Editorial Fonoll

Assessorament lingüístic: Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana
i Núria Garcia Caldés

Disseny gràfic i maquetació: Adriana Martínez Vila-Abadal

Impressió: QP Print

Editat per:

Editorial Fonoll, SL

C/ Prat de la Riba, 128 · 25430 Juneda

www.editorialfonoll.cat

Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana

C/ Olzinelles, 118 baixos

08014 Barcelona

www.cal.cat

ISBN: 978-84-127843-2-9

Dipòsit legal: L 79-2024

Advertiment legal:

És rigorosament prohibida, sense l'autorització dels titulars del *copyright*, la reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment, inclosos la reprografia i el tractament informàtic.

Índex

Millorem el català	5
Benvinguda	7
A tenir en compte.....	8
Unitats de conversa.....	9

A • Sobre nosaltres mateixos

Unitat 1. Què ens posem avui? Roba i complements.....	11
Unitat 2. Us convido a dinar. Menjar, beguda, àpats, alimentació.....	17
Unitat 3. Faig un son, que tinc son. Dormitori, dormir, somnis.....	23
Unitat 4. Cuidem-nos! Activitats de cura del cos.....	29
Unitat 5. Movem l'esquelet? Activitats i exercicis corporals.....	35
Unitat 6. Mira-t'ho bé. Tot allò que copsem amb la vista.....	41
Unitat 7. Et sento i no t'escolto. Tot allò que copsem amb l'oïda.....	47
Unitat 8. Flaires, tasts i carícies. Tot allò que copsem amb els altres sentits.....	53
Unitat 9. De bon humor. Activitats que en generen.....	59

B • Sobre la gent que ens envolta

Unitat 10. Records a la família! Parents pròxims i llunyans.....	65
Unitat 11. Curar-se en salut. Salut i malaltia, la nostra i la de qui ens envolta.....	71
Unitat 12. Solitud i companyia. Relacions socials i familiars.....	77
Unitat 13. Veïns, veïnes i veïnat. Relacions ciutadanes de proximitat.....	83

C • Sobre el món on vivim

Unitat 14. Envoltats de natura. El planeta Terra i l'univers. El clima.....	89
Unitat 15. Els animals i nosaltres. La vida animal.....	95
Unitat 16. Plantes que alimenten. La vida vegetal.....	101
Unitat 17. Siguem ecològics. L'equilibri ecològic.....	107

D • Sobre allò que necessitem

Unitat 18. Viure a casa. L'habitatge	113
Unitat 19. Amb què hi anirem? Desplaçaments amb vehicles	119
Unitat 20. Pagant, sant Pere canta. Economia i diners	125
Unitat 21. Formació i saviesa. Estudis i cultura	131

E • Sobre allò que ens plau de fer

Unitat 22. Hi tinc la mà trencada. Aficions i habilitats	137
Unitat 23. Sortim a escampar la boira? Sortides, viatges i excursions	143
Unitat 24. Xalem d'allò més. Festes i celebracions	149
Unitat 25. Guaita què fan ara! Esdeveniments i espectacles	155

Si la llibertat es mesura per la capacitat de decisió, vestir-se deu ser un acte molt i molt lliure: abans de posar-nos un vestit decidim quines parts del cos volem ensenyar, ocultar o dissimular, quina imatge de nosaltres mateixos volem donar, amb quin estil ho volem fer, quins colors triem, amb quins complements ho combinem, quants diners estem disposats a esmerçar-hi...

1.1 Converses per mudar-se

Parlem de la roba i dels vestits

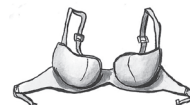
Som irrepetibles. Ens agrada triar-la

Tenim colors preferits? Aprofitem les rebaixes? Seguim les modes?
Ens agrada anar ben mudats? I disfressar-nos?

Som observadors. N'hem vista molta

Observem com vesteix la gent? Desem la roba ben desada?
Tenim vestits 'especials'? Guardem roba de recod?

Tenim memòria. N'hem portat cada dia

Ens hem tacat mai? Ens n'han robat mai? N'hem perdut mai?
Hem fet riure algun cop per la manera d'anar vestits?

- El meu fill no passava dia que no vingués de jugar amb la roba estripada o bruta.
- La meva àvia es vestia de manera senzilla, però molt elegant. Feia goig.
- A casa desem la roba de fora de temporada dins de caixes, ben plegada.
- El Joan no el veuràs mai, si no és a ple estiu, sense camisa i corbata.

Coses de la roba i els complements: **la vora, la gira, el trau, la sivella, els botons, els botons del puny, la corbata, el corbatí, els farbalans, el folre, la solapa, els elàstics, etc.**

Roba estesa, sol espera

Fem país • Les fàbriques tèxtils de les conques del Llobregat, el Cardener i el Segre

- El molí paperer de Capellades, amb roba vella com a material base
- La tradició de les puntes al coixí

1.2 Més converses per anat mudat

Parlem de la roba i dels vestits

Som experts. En tenim experiència

Quan en comprem? On l'estenem? Què hi tenim, al cosidor?
Què en fem, de la roba usada?

Som intel·ligents. És un tema interessant

Estem d'acord amb el nudisme? I a portar uniforme a les escoles? I a portar dol?
I a vestir les nenes de color rosa?

—Nosaltres tenim estenedor a la terrassa i no ens cal l'assecadora.

—Aquí a prop hi ha un contenidor per deixar-hi roba usada. És una bona idea.

—No suporto veure al carrer gent vestida, o mig despullada, com si fos a la platja.

—Crec que no hi ha gairebé ningú que porti dol estricte, quan se li mor algú.

Adjectius de la roba: **ampla, estreta, escotada, cenyida, virolada, llisa, rebregada, estripada, lluent, elegant, baldera, sargida, tacada, etc.**

Mare vella i camisa vella no deshonren

Fem país • La diferent indumentària festiva de les regions dels Països Catalans

• Els oficis antics: parracaires, drapaires i firaires. Els encants

• Les normatives sobre nudisme als ajuntaments

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.3 M'impessiona

Fixem-nos-hi!

M'impessiona, em molesta, m'empipa

Si volem expressar que una acció o una cosa ens produeix una sensació de refús, podem fer servir els verbs **impressionar**, **molestar** o **empipar**.

- Quan em treuen sang em marejo, per què veure xeringues.
- A l'estiu, com que a casa les sabates , vaig descalç.
- No aguanto el desordre i trobar-me la taula plena de coses.
- Posi el paquet al meu costat, senyora. No gens.
- Quan dino al restaurant que hi hagi la televisió engegada.
- A les nits d'estiu el volum alt dels televisors dels veïns.

(Diem **m'impessiona** si una cosa ens afecta, **em molesta** si destorba i **m'empipa** si ens posa de mal humor.)

- No us impressiona trobar ambulàncies aturades en un punt de la carretera?
- A mi m'empipa que em repeteixin les coses més d'una vegada!
- Ens molesten les motos i les bicis aparcades a la vorera. No s'hi passa bé.

Altres verbs d'afectació: **fastiguejar**, **avorrir**, **incomodar**, **atabalar**, **importunar**, **emprenyar**, **mortificar**, **afartar**, **disgustar**, **enutjar**, etc.

La roba bruta cal rentar-la a casa

La roba estesa, de Feliu Formosa

La roba estesa de la gent pobra / als patis foscos i als descampats / coneix l'angoixa dels dies grisos,
/ sap l'enyorança del temps passat. / Roba cosida en nits de vetlla, / roba comprada als encants
vells, / roba tenyida de color negre, / roba arreglada d'algun parent. / Roba donada per la gent rica,
/ roba pispada d'algun terrat, / roba perduda i retrobada, / roba heretada dels avantnats. [...]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.4 Vocabulari de la roba

La roba

Com ho diem? Per què ho diem?

samarreta	calces	arracades
mitjons	mitges	braçalets
estrafolari/estrafolària	virolat/virolada	cordat/cordada
tronat/tronada	llampant	mudat/mudada
emprovar	escurçar	estrènyer
rentar	lluir	eixamplar

- ✓ Quedar-se per vestir sants: quedar-se solter
- ✓ Anar de vint-i-un botó: anar molt ben mudat
- ✓ Anar conill: anar sense roba, nu
- ✓ Canviar de camisa: canviar d'idees

Roba és un mot llatí que vol dir 'botí'. Els lladres de Roma robaven teles de qualitat i d'això li ve el nom: roba seria, doncs 'allò que s'ha robat'.

- Diuen que la corbata ja la portaven els genets croats i que en deien 'cravata'.
- Pantalone era un personatge de la Commedia dell'Arte, oi?
- Abans, dels pantalons en deien calces. És així?
- No et fiquis en camisa d'onze vares, Manel, que en sortiràs escaldat!
- En Joan, amb l'uniforme que duu, va més content que un nen amb sabates noves.

Accions amb la roba: **cosir, sargir, rentar, emprovar, assecar, escurçar, allargar, estripar, estendre, planxar, plegar, desar, aparellar, etc.**

Sense vestit, tant és el pobre com el ric

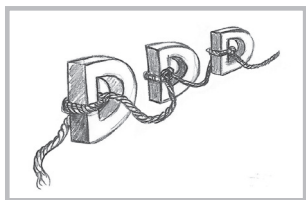

Una mare planxa la camisa del fill per a una entrevista de feina..., de David Jou

El seu futur ja no depèn de mi, sinó tan sols d'ell i de la sort. Però li planxo la camisa com si dibuixés una aura protectora, com si a través d'ella la meua presència l'hagués d'acompanyar, sense que ell ho sàpiga, inspirant-li la resposta justa i el gest adient, que, ben mirat, no sé quins són. Elimino les arrugues com si planxés les ones de les tempestes de la vida, com si li estigués aplanant els camins del món. Ell, ni se n'adonà de tot això, com mai no ens adonem de tot allò que trobem fet, a punt, en ordre, esperant-nos com si fos natural i no exigís cap esforç. Però és el que puc fer i el que em plau fer: somiar mentre planxo, tan pesat, tan avorrit, però de vegades, com ara, amb un toc d'amor, d'ansietat i de tendresa tan intens que alguna cosa salva.

1.5 La sabíeu, aquesta?

Enigmes de la roba

Cauràs, amb les sabates...!

1. Som de fil i som parella,
però dins i fora de casa
anem sempre separats
caminant arran de terra.

2. Sense elles trobo que puc
tocar més de peus a terra;
amb elles, però, m'allibero
de pols, brutícia i mullena.

3. Te'l treus davant de qui fa
coses bones i admirables
i el tires al foc, si perds
l'energia per combatre.

4. D'or, de plata o de llautó
i penjades d'uns forats
et ressalten l'esveltesa
un cop te les has posat.

En Joan va caminar una estona sota la pluja sense que se li mullés ni un sol pèl del cap. No duia barret, ni paraigua ni res per protegir-se. En canvi, la roba li va quedar ben xopa. Com pot ser?

1.6 Per riure o per plorar!

Acudit amb roba

Un home i una dona es troben al mateix compartiment del vagó llit d'un tren. Passat un primer moment de situació incòmoda cadascú es fica a la llitera que li correspon: l'home a la de dalt i la dona a la de baix.

A mitja nit, l'home treu el cap, mira la dona que dorm a sota, la desperta i li diu:

—Senyora, em sap greu molestar-la, però tinc un fred terrible. Em podria passar una altra flassada, si us plau?

La dona s'acosta al lateral de la llitera, se'l mira i, picant-li l'ullet, li diu:

—Tinc una idea millor. Només per aquesta nit, vostè i jo podem fer com si estiguéssim casats. Què li sembla?

L'home, encantat, exclama:

—D'acord! Perfecte!

Llavors ella li respon:

—Doncs, agafa-te-la tu mateix, tros d'inútil!

En temps de fred, val més una capa que un barret

Solucions. Jeroglífic. Descordades (Des cordades). Endevinalles. 1. els mitjons. 2. les sabates. 3. el barret. 4. les arracades.
Enigma. En Joan era calb.

1.7 Milllorem la pronúncia. Les vocals a/e

Com sona? Vocals a/e

Les vocals **a** i **e** que són en negreta són neutres i les subratllades, tòniques. Llegiu diverses vegades les paraules següents, primer per columnes i després per files horitzontals. Feu-ho a poc a poc i adonant-vos dels canvis de so en aquestes vocals, en el català central.

t <u>a</u> ca	↔	tac <u>a</u> r	<u>c</u> abre	↔	cab <u>r</u> é
ma <u>r</u> ca	↔	marc <u>a</u> r	pa <u>r</u> e	↔	pare <u>n</u> t
pa <u>s</u> ta	↔	past <u>a</u> r	<u>a</u> rbre	↔	arb <u>r</u> et
pa <u>l</u> la	↔	pa <u>l</u> ler	<u>c</u> abre	↔	cab <u>r</u> à
ca <u>r</u> ta	↔	car <u>t</u> er	pa <u>r</u> les	↔	par <u>l</u> ar
ba <u>r</u> ca	↔	barqu <u>e</u> r	ma <u>r</u> xes	↔	marx <u>a</u> r

—Saltes tu o saltem nosaltres?

—Si saps restar, fes aquesta resta.

—Qui no vol entrar no hi entra.

—Es pot perdre, però no es perdrà.

—Cantem si tu no cantes.

—Ella falta molt. Si no faltés tant...!

—He de pensar jo el que tu no penses?

—Deses la roba? —Sí, ja l'he desat.

—Tapa el pot ben tapat, que no vessi.

—Posa'm crema, que m'he cremat.

La Marta és una bona arracada, no para mai de xerrar i xerrar. / L'Esteve va sempre esverat, amb presses. / Les nenes maques de bon matí s'alcen i reguen el seu jardí. / Al Maresme pesquen amb canya i a l'Empordà, també. / A la matinada ha caigut una calamarsada de cal Déu.

Qui té un bon amic té un bon abric

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....